

Vlaamse Reguleringsinstantie
voor de Elektriciteits- en Gasmarkt

Vlaamse Reguleringsinstantie voor de Elektriciteits- en Gasmarkt
North Plaza B | Koning Albert II-laan 7 | B-1210 Brussel
Tel. +32 2 553 13 79 | Fax +32 2 553 13 50
Email: info@vreg.be
Web: www.vreg.be

Rapport van de Vlaamse Reguleringsinstantie voor de Elektriciteits- en Gasmarkt

van 16 mei 2006

met betrekking tot het systeem van groenestroomcertificaten voor de leveringen in
het kalenderjaar 2005

INHOUD

Vlaamse Reguleringsinstantie
 voor de Elektriciteits- en Gasmarkt

.....	1
EMAIL: INFO@VREG.BE	1
WEB: WWW.VREG.BE	1
RAPPORT VAN DE VLAAMSE REGULERINGSINSTANTIE VOOR DE ELEKTRICITEITS- EN GASMARKT	1
VAN 16 MEI 2006	1
RAPPORT OVER HET SYSTEEM VAN GROENESTROOMCERTIFICATEN IN 2005	3
INLEIDING-----	3
IN AANMERKING KOMENDE PRODUCTIE-INSTALLATIES -----	3
UITGEREIKTE GROENESTROOMCERTIFICATEN-----	3
HANDEL IN GROENESTROOMCERTIFICATEN -----	5
CERTIFICATENVERPLICHTING OP 31.03.2006 -----	6
<i>Quota voor 31 maart 2006</i>	6
<i>Vorgelegde certificaten op 31 maart 2006</i>	6
<i>Certificaten op de markt op 31 maart 2006</i>	6
<i>Verplichtingen van de marktpartijen</i>	7
VOLGENDE INLEVERINGSRONDE OP 31 MAART 2007-----	7
VERGELIJKING INLEVERINGSRONDES VAN VOORBIJE JAREN -----	7
BIJLAGE: PRINCIPES VAN HET SYSTEEM VAN GROENESTROOMCERTIFICATEN	9
1. PRINCIPE VAN HET SYSTEEM -----	9
2. AANVRAAG VAN GROENESTROOMCERTIFICATEN -----	9
3. REGISTRATIE VAN GROENESTROOMCERTIFICATEN -----	9
4. DE CERTIFICATENVERPLICHTING -----	10

Rapport over het systeem van groenestroomcertificaten in 2005

Inleiding

Het vierde werkingsjaar van het systeem van groenestroomcertificaten is voltooid. De Vlaamse Reguleringsinstantie voor de Elektriciteits- en Gasmarkt (VREG) is verantwoordelijk voor de opvolging van de uitreiking van groenestroomcertificaten, het beheer van de databank en de openbaredienstverplichting voor de leveranciers. In dit rapport meldt ze een aantal vaststellingen op basis van de resultaten van de vierde inleveringsronde op 31 maart 2006. De bijlage beschrijft de werking van het systeem.

In aanmerking komende productie-installaties

Op het einde van 2005 kwamen in totaal 807 installaties in aanmerking voor toekenning van groenestroomcertificaten. Tabel 1 geeft hiervan een overzicht per technologie. Onder de categorie 'overige biogasinstallaties' vallen installaties die elektriciteit opwekken uit biogas afkomstig van de anaërobe vergisting van afvalwater, slachtafval en mest, evenals de vergassing van houtsnippers. De categorie 'overige biomassa-installaties' betrof in 2005 de verbranding van olijpulp, houtafval, koffiedik, palmolie, waterzuiveringsslib, plantaardige en dierlijke afvaloliën en papierontkings-slib. Het geïnstalleerd vermogen werd in 2005 ten opzichte van de voorgaande jaren meer dan verdubbeld tot 463 MW, wat voornamelijk toe te schrijven is aan nieuwe windparken en biomassacentrales. Hierbij valt op te merken dat niet in alle centrales het volledige opgestelde vermogen wordt benut.

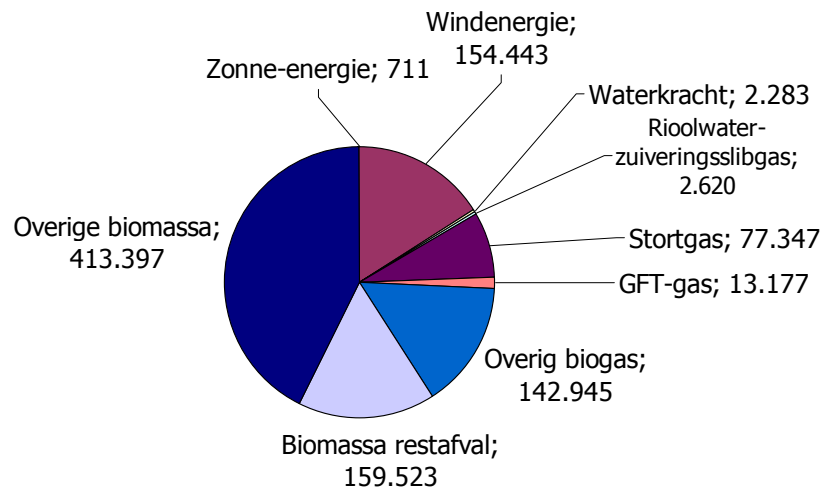
	Aantal installaties die in aanmerking komen voor Vlaamse GSC	Geïnstalleerd vermogen in Vlaanderen dat in aanmerking komt voor GSC [kWe]
PV-installaties	712 (+274)	1.655 (+830)
Windparken	31 (+5)	118.342 (+45.600)
Watermolens	7 (+0)	643 (+0)
Slibgasinstallaties	9 (+1)	2.389 (+314)
Stortgasinstallaties	13 (+0)	17.522 (+295)
GFT-gasinstallaties	3 (+0)	3.430 (+0)
Overige biogasinstallaties	15 (+4)	25.261 (+3.971)
Restafval-installaties	8 (+3)	32.740 (+11.040)
Overge biomassa-installaties	9 (+5)	260.655 (+200.255)
Totaal	807 (+292)	462.637 (+262.305)

Tabel 1. Overzicht van het aantal erkende groenestroominstallaties en geïnstalleerd vermogen dat in 2005 in aanmerking kwam voor Vlaamse groenestroomcertificaten, per technologie (de cijfers tussen haakjes duiden op de toename t.o.v. 2004).

Uitgereikte groenestroomcertificaten

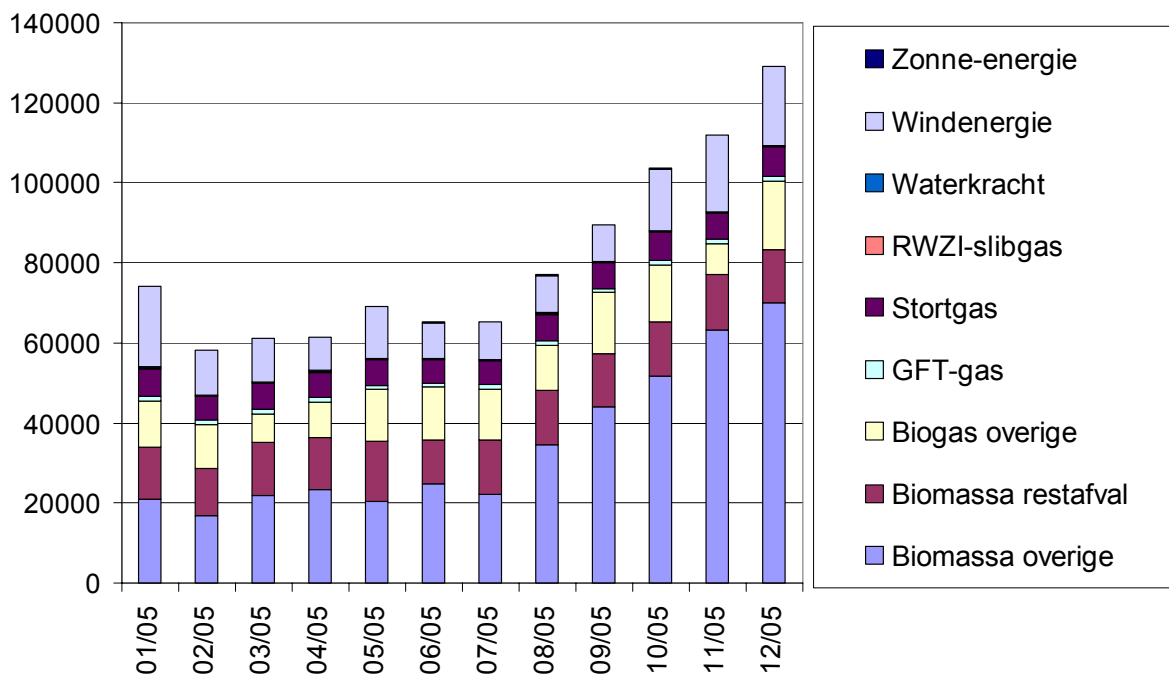
Voor de elektriciteitsproductie in 2005 zijn er in Vlaanderen 966.446 groenestroomcertificaten uitgereikt. Dit is nog geen definitief cijfer op de datum van publicatie van dit rapport omwille van het feit dat nog geen certificaten werden toegekend voor installaties die de wettelijk voorziene herkeuringprocedure nog niet volledig hebben doorlopen.

Figuur 1 geeft de verdeling weer van het aantal toegekende groenestroomcertificaten in 2005 op basis van de energiebron.

Figuur 1. Overzicht van het aantal uitgereikte groenestroomcertificaten in Vlaanderen in 2005, per technologie.

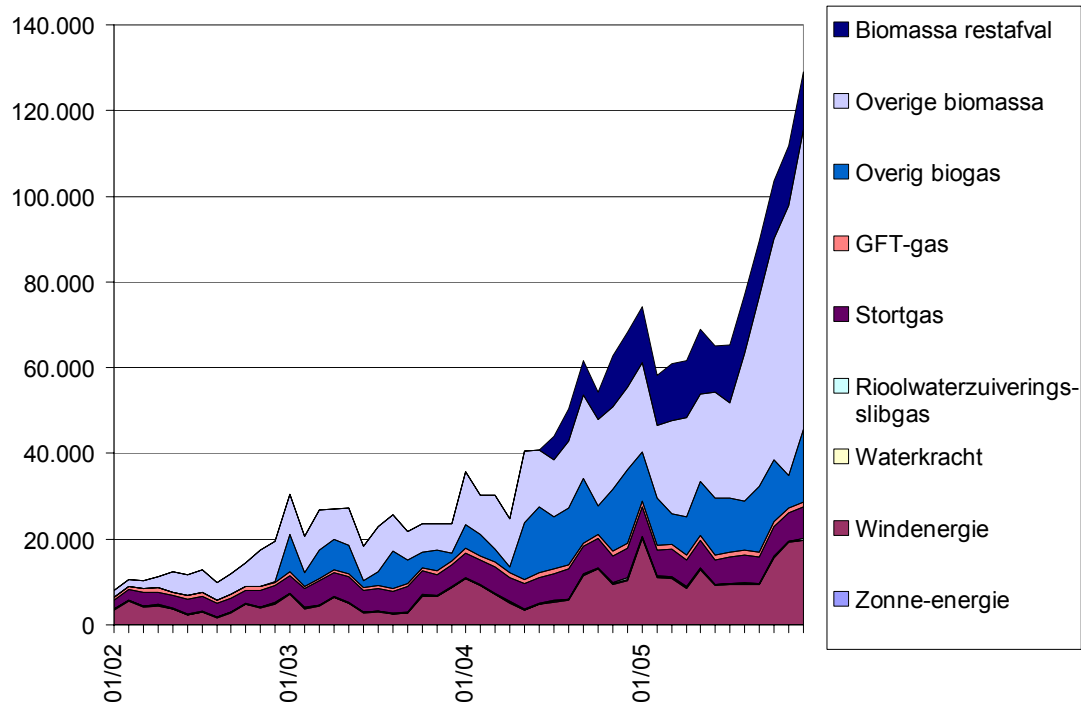
Figuur 2 toont het aantal toegekende certificaten per maand in 2005.

Figuur 2. Overzicht van het aantal uitgereikte groenestroomcertificaten in Vlaanderen in 2005, per maand.

Figuur 3 toont het aantal uitgereikte groenestroomcertificaten per maand van januari 2002 tot en met december 2005. Hieruit kan men opmaken dat in de tweede helft van 2005 het maandelijkse aantal toegekende groenestroomcertificaten sterk steeg.

Dit is voornamelijk te wijten aan het in dienst nemen van nieuwe biomassa-installaties en toevoeging van nieuwe biomassastromen in bestaande installaties. Andere schommelingen van het maandelijkse aantal uitgereikte certificaten vinden hun oorsprong bij fluctuaties in het weer (vooral windenergie), de beschikbaarheid van bepaalde afvalstromen (biogas en biomassa) en onderhoudsperiodes van installaties.

Figuur 3. Overzicht van het aantal uitgereikte groenestroomcertificaten per maand in Vlaanderen van 2002 t.e.m. 2005.

Handel in groenestroomcertificaten

Tabel 2 geeft een overzicht van de gemiddelde prijs van de verhandelde groenestroomcertificaten in 2005, per maand.

Maand	Aantal verhandelde groenestroomcertificaten	Gemiddelde maandprijs (in euro) van één groenestroomcertificaat
januari	22.230	106,34
februari	14.668	107,86
maart	58.772	110,93
april	12.910	111,53
mei	19.223	108,53
juni	13.853	106,58
juli	22.548	108,86
augustus	21.710	109,45
september	29.390	110,58
oktober	57.970	110,82
november	43.430	113,36
december	21.274	112,54

Tabel 2. De gemiddelde prijs van de verhandelde groenestroomcertificaten in 2005, per maand

Tabel 3 geeft een beeld van de gemiddelde prijs van de verhandelde certificaten op jaarbasis van de voorbije jaren.

Periode	Aantal verhandelde groenestroomcertificaten		Gemiddelde jaarprijs [euro] van één groenestroomcertificaat (*)
01/01/2002 - 31/03/2003	94.645		73,85
01/04/2003 - 31/03/2004	155.713		91,18
01/04/2004 - 31/03/2005	226.505		109,01
01/04/2005 - 31/03/2006	zonder GvO (**)	536.258	110,30
	met GvO (**)	42.944	111,58

(*) In de berekening van de gemiddelde prijs zijn de groenestroomcertificaten die aan ELIA werden verkocht aan de minimumprijs, zoals bepaald in het KB van 16 juli 2002, niet opgenomen.

(**) De groenestroomcertificaten die door de VREG worden uitgereikt vanaf januari 2006 zijn ook bruikbaar als garantie van oorsprong (GvO) indien de geproduceerde elektriciteit in het transmissie- of distributienet wordt geïnjecteerd.

Tabel 3. De gemiddelde prijs van de verhandelde groenestroomcertificaten per jaar

Certificatenverplichting op 31.03.2006

Quota voor 31 maart 2006

De totale hoeveelheid elektriciteit die in 2005 in Vlaanderen via het distributie- en transmissienet werd geleverd, bedroeg 49.073.535 MWh. Niet al deze leveringen zijn onderworpen aan de certificatenverplichting.

De leveringen door *elektriciteitsleveranciers* in 2005 in Vlaanderen via het distributie- en transmissienet betroffen 48.337.730 MWh. 5.890.334 MWh hiervan werden vrijgesteld van de certificatenverplichting omwille van levering aan afnemers van meer dan 20.000 MWh per jaar.

Voor 2,5% van de onderworpen leveringen moesten groenestroomcertificaten worden voorgelegd vóór 31 maart 2006. Bovenstaande cijfers brachten het totale aantal in te leveren groenestroomcertificaten voor de certificatenverplichting van 31 maart 2006 op 1.061.176.

Voorgelegde certificaten op 31 maart 2006

Het werkelijk aantal voorgelegde groenestroomcertificaten bedroeg 1.025.450. Op die manier werd 97% van het totale quotum van 2005 gehaald (t.o.v. 76% in 2004, 48,5% in 2003 en 37% in 2002).

Certificaten op de markt op 31 maart 2006

Voor het productiejaar 2005 werden in totaal 966.446 groenestroomcertificaten uitgereikt, waarvan er reeds 81.964 waren ingeleverd op 31/03/2005. Verder waren er nog 103.008 groenestroomcertificaten van 2003 en 2004 op de markt.

Ook waren er voor elektriciteitsproductie in januari en februari 2006 reeds groenestroomcertificaten uitgereikt, die mogelijks konden worden gebruikt voor de certificaatverplichtingen van 31 maart 2006, waarvan bijna twee derde is ingeleverd.

In totaal waren voldoende certificaten voorhanden om 114% van de totale certificatenverplichting op 31 maart 2006 te halen. Er blijken dus ook deze inleveringsronde groenestroomcertificaten te zijn opgespaard voor inlevering in volgende jaren. Uit de opvolging van de statistieken van de verhandelde certificaten blijkt dat een overschot aan inleverbare certificaten op korte termijn geen negatieve invloed had op de marktprijs.

Verplichtingen van de marktpartijen

13 leveranciers hebben aan hun verplichting voldaan: City Power NV, Ecopower CVBA, EDF Belgium, Electrabel NV, Electricité de France, Eneco Energiehandelsbedrijf BV, Eneco Energie International BV, Energo NV, E.ON Belgium NV, Luminus NV, RWE Key Account GmbH, Trianel Energie BV, SPE NV.

6 leveranciers leverden geen of onvoldoende groenestroomcertificaten in om aan hun verplichting te voldoen: Electrabel Customer Solutions NV, Elektriciteitsbedrijf Merksplas BVBA, Essent Belgium NV, Lampiris NV, Nuon Belgium NV, RWE Solutions AG.

Volgende inleveringsronde op 31 maart 2007

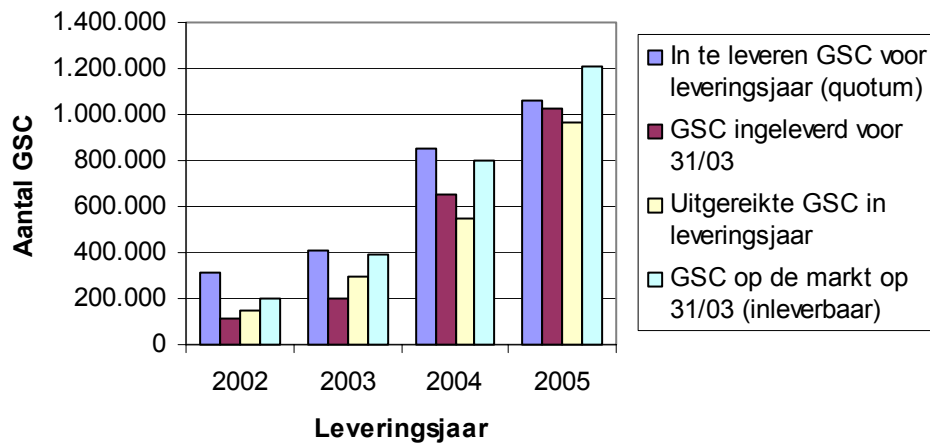
31 maart 2007 is de deadline voor de volgende inlevering van groenestroomcertificaten, overeenkomstig de elektriciteitsleveringen in 2006. Het quotum bedraagt dan 3% van de totale hoeveelheid elektriciteit die via het distributie- en transmissienet wordt geleverd. De verwachting is dat er voldoende certificaten op de markt zullen zijn om deze verplichting te halen. Een exacte voorspelling van het aantal uit te reiken certificaten is moeilijk te maken aangezien dit aantal afhankelijk is van o.a. de beschikbaarheidsgraad van productie-installaties, de aanvoer van biomassastromen, het aantal bijkomende productie-installaties, het strategische beleid van marktspelers, het weer, ...

Vergelijking inleveringsrondes van voorbije jaren

Tabel 4 en figuur 4 geven een overzicht van de resultaten en de haalbaarheid van de certificatenverplichtingen in de eerste 4 jaren van het systeem van groenestroomcertificaten. Dit maakt duidelijk dat na een enigszins moeizame start, het systeem op weg is zijn doel te halen. Merk hierbij wel op dat de groenestroomcertificatendoelstelling van 6% in 2010 (zoals decretaal bepaald) niet gelijk is aan het bereiken van een productiehoeveelheid van elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen die gelijk is aan 6% van de geleverde elektriciteit in Vlaanderen (zoals vermeld als richtwaarde voor België in de Europese Richtlijn 2001/77/EG; zie ook sectie 4 van de bijlage).

Leveringsjaar	2002	2003	2004	2005
% verplichting	0,8	1,2	2	2,5
Geleverde MWh totaal op net	39.149.064 (enkel distributienet)	48.675.761	49.619.127	49.073.535
Geleverde MWh door leveranciers	18.634.954	40.741.612	49.538.119	48.337.730
Vrijgestelde MWh	0	6.578.362	6.989.832	5.890.334
In te leveren GSC voor leveringsjaar (quotum)	313.192	409.959	850.960	1.061.176
GSC ingeleverd voor 31/03	115.132	198.839	650.610	1.025.450
Uitgereikte GSC in leveringsjaar	150.042	291.568	543.891	966.446
GSC op de markt op 31/03 (inleverbaar)	199.203	393.009	800.798	1.206.073
Resultaat ronde (ingeleverd t.o.v. quotum)	37%	49%	76%	97%
Uitgereikte GSC in leveringsjaar t.o.v. quotum	48%	71%	64%	91%
Haalbaarheid (inleverbaar t.o.v. quotum)	64%	96%	94%	114%

Tabel 4. Overzicht van de resultaten en de haalbaarheid van de quota in de inleveringsrondes in de eerste 4 jaren van het systeem van groenestroomcertificaten

Figuur 4. Overzicht van de resultaten en de haalbaarheid van de certificatenverplichtingen in de eerste 4 jaren van het groenestroomcertificatensysteem

Bijlage: Principes van het systeem van groenestroomcertificaten

1. Principe van het systeem

De bedoeling van het systeem is om de producenten van elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen een productiesteun te geven door het uitreiken van immateriële certificaten.

De VREG reikt groenestroomcertificaten uit aan producenten die elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen opwekken. Per schijf van 1.000 kWh elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen die aantoonbaar in Vlaanderen is opgewekt, ontvangt de producent een groenestroomcertificaat.

Deze groenestroomcertificaten verkrijgen hun waarde doordat er een verplichting wordt opgelegd aan de elektriciteitsleveranciers. Iedere elektriciteitsleverancier die in Vlaanderen elektriciteit levert, is verplicht om jaarlijks een minimumaantal groenestroomcertificaten in te leveren bij de VREG.

Zo moest hij voor minimum 0,8% van zijn totale elektriciteitslevering in 2002 via het distributienet groenestroomcertificaten inleveren. Dit aandeel is in 2003 gestegen naar 1,2% van zijn leveringen via het distributienet en het transmissienet; in 2004 naar 2%. Het verplichte minimumpercentage werd in 2005 gelijk aan 2,5% en zal blijven stijgen tot het in 2010 6% bedraagt. Indien een leverancier niet kan voldoen aan zijn verplichting van dit minimumaandeel elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen, zal hij een boete moeten betalen. Deze staat in verhouding tot het aantal groenestroomcertificaten dat hij te kort komt op 31 maart van het jaar volgend op het jaar van levering. De boete bedroeg 75 euro per ontbrekend certificaat op 31 maart 2003 en 100 euro per ontbrekend certificaat op 31 maart 2004. Vanaf 31 maart 2005 is de boete bepaald op 125 euro per ontbrekend certificaat. Een leverancier kan de certificaten ontvangen door zelf elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen te produceren of door ze op de markt aan te kopen.

2. Aanvraag van groenestroomcertificaten

Opdat een productie-installatie voor elektriciteit in aanmerking zou komen voor groenestroomcertificaten, moet de VREG de aanvraag van de producent hiertoe hebben goedgekeurd. Een beoordeling van een dergelijke aanvraag omvat verschillende facetten. Uiteraard is vereist dat de energiebron voorkomt op de lijst van erkende hernieuwbare energiebronnen. Daarnaast moet de aanvrager het meetschema verduidelijken. Hierbij wordt specifiek gekeken naar het verbruik van de hulpvoorzieningen en de positie van de meetinstallatie t.o.v. de vermogentransformator. Bij installaties met een jaaropbrengst van meer dan 100.000 kWh moet een keuringsverslag worden gevoegd. Indien de energiebron organisch-biologische stoffen afkomstig van afvalstromen bevat, vraagt de VREG een advies over de energie-inhoud aan de OVAM. Ten slotte moet de netbeheerder op de hoogte worden gebracht van zijn maandelijkse rapporteringsplicht.

Voor de berekening van het aantal toe te kennen groenestroomcertificaten moet het hulpverbruik dat nodig is om de betreffende hoeveelheid elektriciteit te produceren, worden afgetrokken van de elektriciteitsproductie. Ook het energieverbruik voor de voorbehandeling van de brandstof en het energieverbruik voor het transport van biomassastromen vanuit het buitenland tot aan het Vlaamse Gewest en de elektriciteitsproductie op basis van niet-hernieuwbare energiebronnen moeten in mindering worden gebracht.

3. Registratie van groenestroomcertificaten

Groenestroomcertificaten worden maandelijks door de VREG toegekend op basis van meetgegevens die haar zijn meegedeeld via de netbeheerder of (gedeeltelijk) via de producent. Ze worden geregistreerd in een centrale internetgebaseerde databank. Aan de hand van een gebruikersnaam en

een paswoord kan iedereen die elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen opwekt en iedereen die certificatenverplichtingen heeft, zich via het internet gratis aanmelden op deze databank. Hier kan iedere gebruiker zijn portefeuille aan certificaten raadplegen. Hij kan zien hoeveel certificaten hij wanneer heeft geproduceerd, aangekocht of verkocht.

Hij kan ook transacties van certificaten initiëren: via het internet kan men de opdracht geven om certificaten in te leveren om te voldoen aan de certificatenverplichting of om certificaten over te schrijven (verkopen) aan een derde partij.

Vaak zijn de producenten van elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen immers zelf geen elektriciteitsleverancier. In dat geval verkopen ze hun certificaten aan certificaatplichtigen (of aan andere geïnteresseerde marktpartijen). Groenestroomcertificaten zijn apart verhandelbaar t.o.v. de elektriciteit waarvoor ze werden verkregen.

4. De certificatenverplichting

31 maart is de deadline voor leveranciers van elektriciteit voor het inleveren van groenestroomcertificaten om te voldoen aan hun verplichting in het kader van artikel 23 van het Elektriciteitsdecreet. De verplichting geldt voor iedere leverancier die in het voorgaande jaar elektriciteit leverde aan eindafnemers aangesloten op het distributie- en transmissienet. (Voor het jaar 2002 was hier de uitzondering dat enkel de leveringen op het distributienet in aanmerking moesten worden genomen voor de berekening van de quota.) Uit hetvolgende blijkt dat niet alle elektriciteit die in Vlaanderen is geleverd, onderworpen is aan de certificatenverplichting:

- Distributienetbeheerders zijn sinds de vrijmaking van de elektriciteitsmarkt conform artikel 23 §1 van het Elektriciteitsdecreet niet meer onderworpen aan de certificatenverplichting, zodat de leveringen van distributienetbeheerders in het kader van openbardienstverplichtingen niet meer moeten worden inbegrepen in de berekening van het aantal in te leveren groenestroomcertificaten.
- In 2005 waren er opnieuw een aantal afnemers, aangesloten op het transmissienet, die zelf rechtstreeks hun elektriciteit aankochten, zonder dat er een elektriciteitsleverancier bij deze levering betrokken was. Aangezien de certificatenverplichting conform artikel 23 van het Elektriciteitsdecreet enkel geldt voor elektriciteitsleveranciers, zijn deze leveringen niet onderworpen aan de certificatenverplichting. Dit soort leveringen vormt een onbekende factor in een quotasysteem dat gericht is op het halen van een kwantitatieve doelstelling. In dit kader stelt zich de vraag of zich een wetgevend initiatief opdringt betreffende de certificatenverplichting. Een mogelijkheid hierbij kan zijn om de verplichting uit te breiden naar de toegangshouder of evenwichtsverantwoordelijke bij gebreke van een vergunde leverancier.
- De elektriciteitsleveranciers die in in het voorgaande jaar leverden aan eindafnemers met een jaarlijkse afname van meer dan 20.000 MWh werden voor een bepaald deel van hun leveringen vrijgesteld van de certificatenverplichting. Deze vrijstelling bedroeg per afnamepunt waaraan een of meerdere leveranciers in de verbruiksschijf van 20.000 MWh tot 100.000 MWh hebben geleverd 25% van het verschil tussen de geleverde hoeveelheid elektriciteit en 20.000 MWh. In de verbruiksschijf van meer dan 100.000 MWh was deze vrijstelling 50% van het verschil tussen de geleverde hoeveelheid elektriciteit en 100.000 MWh.
- Ook de levering van elektriciteit die lokaal op de site van verbruik is geproduceerd en niet via het distributie- of transmissienet wordt geleverd, is niet onderworpen aan de certificatenverplichting.

Op basis van deze principes berekende de VREG het aantal voor te leggen groenestroomcertificaten door iedere elektriciteitsleverancier. Deze certificaten moesten ten laatste op 31 maart 2006 worden ingeleverd bij de VREG. Voor ieder ontbrekend certificaat moet in deze inleveringsronde een decretaal voorgeschreven boete worden betaald van 125 euro.

Het geld afkomstig van de boetes die worden opgelegd aan de partijen die niet aan hun verplichting hebben voldaan, wordt gestort in het Fonds Hernieuwbare Energiebronnen. Dit fonds wordt aangewend om het beleid inzake de hernieuwbare energiebronnen te ondersteunen, door financiering van sensibiliserings- en communicatiecampagnes, doelgroepenoverleg, subsidies, beleids-ondersteunende studies, demonstratieprojecten,...